

Ryszard Mączyński

"Poezja emocji", Marek Prejs,
"Przegląd Humanistyczny" nr 3
(1981) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 25/1-2 (83-84), 255

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ POPIEL Magdalena: Impresjonizm i ekspresjonizm w "Ziemi obiecanej" W.St. Reymonta. (Rekonesans). "Zeszyty Naukowe UJ", DL, Prace Historycznoliterackie, z. 39, Kraków 1980, s. 105-120.

Intencją autorki jest "wykazanie na przykładzie Ziemi obiecanej możliwości nakładania się dwóch poetyk, których założenia teoretyczne w znacznej mierze wykluczają się nawzajem". W tym celu analizuje autorka techniki obrazowania impresjonistycznego, wyróżniając zasadniczo dwa ich rodzaje - pierwszy, zmierzający do próby oddania wrażeń jakby jeszcze nie uporządkowanych, lub uporządkowanych pośpiesznie - drugi, estetyzujący, porządkujący i kontemplujący opis całości obrazu. Autorka wykazuje skłonność Reymonta do pierwszego rodzaju opisów, w których poprzez "sposób odkształceń szybkiej subiektywnej syntezy" oraz właściwą twórcy skłonność do "ostrych wartości estetycznych" poetyka wrażenia zespała się z poetyką wyrazu, dając często kompozycje ekspresjonistyczne.

BP/83/84/71

E.G.

/II/ PREJS Marek: Poezja emocji. "Przegląd Humanistyczny" 1981 nr 3 s. 67-84.

Szkic prezentuje rozważania nad polską poezją przełomu XVII i XVIII wieku, zinterpretowaną jako najpełniejsza realizacja wypracowanej przez dojrzały barok rzymski teorii przekazu artystycznego. Autor dowodzi, iż łącząc postawy dydaktyka i iluzjonisty poeci ówczesni podporządkowywali wszystkie elementy swych utworów, począwszy od materii językowej a skończywszy na kreowanej wizji świata - celowi nadrzędnemu: wywoływaniu i sterowaniu emocjami odbiorcy. Zasygnalizowanie stadiów rozwojowych nurtu poezji emotywniej pozwala dostrzec nasilający się wówczas ironiczny dystans twórców wobec głoszonych idei i sposobu ich komunikowania, będący zapowiedzią przemian światopoglądowych nadchodzącego Oświecenia.

BP/83/84/72

R.M.